

TURKEY'S UNHEARD VOICES

Aile İçi Şiddet: Türkiye'de Hukukun ve Toplumun Ortak Mücadelesi

LAW

ELA MUMCU

Özet

Aile, Türk kültüründe önemli bir yere sahip olup, hem maddi hem manevi ihtiyaçların karşılandığı bir dayanışma birimi olarak tanımlanır. Fakat zaman zaman aile içinde anlaşmazlıkların ortaya çıkması şiddetle sonuçlanabilir. Söz edilen şiddet; fiziksel, sözlü, psikolojik veya ekonomik olarak ortaya çıkarak bireylerin sağlığını, güvenliğini ve yaşam kalitesini olumsuz etkiler. Bu bağlamda aile içi şiddet ise yakın ilişkilerde, ev ortamında ve çoğu zaman mağdur ile failin birbirine bağlı olduğu durumlarda meydana gelir. Verilere bakıldığında en çok kadınlar, çocuklar ve yaşlılar risk altındadır. Mağdurların korunması için kolluk kuvvetleri, mahkemeler ve sosyal hizmet birimleri çeşitli önlemler alır ve psikolojik destek sağlar. Türkiye’de ise hukuki yaklaşımlar, aile içi şiddeti önleyici ve caydırıcı tedbirlerle ele alır. Türk Ceza Kanunundaki maddeler (*TCK 232, 105, 125, 106*) aile içi şiddeti düzenler ve failin cezalandırılmasını sağlar. Bu hukuki düzenlemeler, hem mağdurların korunmasını hem de şiddetin önlenmesini hedefler.

Giriş

Aile, toplumun temel yapı taşlarından biri olmasından ötürü insanların yaşamında önemli yer tutar. Aile, yalnızca maddi değil, aynı zamanda manevi ihtiyaçların karşılanmasını sağlar. Örnek olarak sevgi, güven ve dayanışma gibi değerlerin kazandırılması aile ile sağlanır.

Türk kültüründe ise aile, nesiller boyunca korunmuş ve toplumun düzenini sağlayan bir kurum olarak açıklanmıştır. Bununla birlikte, zaman zaman aile içinde çeşitli sorunların ortaya çıktığı gözlemlenmektedir. Nitekim bu sorunların şiddete dönüşmesiyle bireylerin güvenliğine, sağlığına ve yaşam kalitesine hasar verebilir. Lakin aile içi şiddet, toplumun ve ailenin temel yapısını zedeleyen ciddi bir sorun olarak ele alınmalıdır. Bu nedenle aile içi şiddet hem toplumsal hem de hukuki açıdan incelenmesi gereken bir konudur.

Gelişme

Aile içi şiddet, genellikle yakın ilişkilerde ve ev ortamında gerçekleşir ve çoğu zaman mağdur ve failin birbirine bağlı olduğu bir ortamda yaşanır. Kadınlar, çocuklar ve yaşlılar en çok risk altındadır ve bu kişiler şiddetin etkilerini uzun süre taşımak zorunda kalabilirler. Mağdurların güvenliğini sağlamak için çeşitli önlemler alınabilir; örneğin failden uzaklaştırma, geçici barınma imkanları veya sosyal destek sağlanması gibi uygulamalar bu kapsamda önem taşır. Şiddetin yarattığı tahribatı hem fiziken hem de ruhen onarmak için mağdurun psikolojik destek alarak korunması oldukça değerlidir. Bu açıdan kolluk kuvvetleri ve mahkemeler, şiddet olaylarına müdahale ederek mağdurları güvence altına alabilir. Ancak uygulamada hâlâ sorunlar yaşanması durumunda koruma önlemlerinin gecikmesi, failin cezalandırılmaması veya mağdurun şikâyetten vazgeçmesi gibi durumlar meydana gelebilir. Toplumsal baskı, ekonomik bağımlılık ve farkındalık eksikliği gibi sorunların belirmesi sonucu da mağdurların korunmasını zorlaştırır. Bu yüzden aile, hem bireylerin güvenliğini sağlayan koruyucu bir yapı olmalı hem de şiddete karşı etkili önlemler düzenli olarak uygulanmalıdır. Bu nedenle eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri aracılığıyla bu süreci besler ve şiddetin azalmasında önemli bir rol oynar.

Hukuki açıdan ise aile içi şiddet, suç olarak kabul edilir ve bu durum hem cezai hem de koruyucu tedbirler aracılığıyla ele alınır. Mahkemeler, şiddet olaylarını değerlendirirken mağdurun güvenliğini ön planda tutar ve failin davranışlarını dikkate alarak çeşitli önlemler uygular. Kolluk kuvvetleri de ihbar veya şikâyet durumunda hızlı müdahale ederek mağduru koruma altına alabilir. Ayrıca, sosyal hizmet birimleri mağdurlara geçici barınma ve psikolojik destek sağlayabilir. Ek olarak hukuki süreçlerde mağdurun beyanı ve olayın belgelenmesi başat bir rol üstlenmesinden şiddet olayları için resmi tutanaklar ve raporlar hazırlanır. Bu yaklaşımlar mağdurların korunmasını ve şiddetin önlenmesini amaçlar. Türkiye'deki hukuk sistemine bakıldığında, aile içi şiddetle mücadelede önleyici ve caydırıcı tedbirleri bir arada kullanıldığı görülür. Bu açıdan hukuki yaptırımlar, şiddetin tekrarını engellemeye ve mağdurun güvenliğini sağlamaya yöneliktir. Türkiye'de toplumda farkındalık ve bilinçlendirme çalışmalarıyla birlikte uygulanan bu hukuki önlemler, aile içi şiddetin etkilerini azaltmada önemli bir araç olarak görülür.

Aile içi şiddeti ele alan bazı önemli kanunlar şunlardır:

Türk Ceza Kanunu (TCK) Madde 232

Kasten Yaralama Bu madde, aile bireylerine karşı kasten yaralama suçunu özel olarak ele alır. Aile içinde şiddet

uygulayan kişiler, normal yaralama cezalarından daha ağır şekilde yargılanır. Amaç, mağduru korumak ve olası şiddet failleri üzerinde caydırıcı etki yaratmaktır.

TCK Madde 105 – Tehdit

Bu madde, sözlü veya psikolojik tehditleri kapsar. Aile bireylerini korkutmak, baskı yapmak veya tehdit etmek bu madde kapsamında cezai yaptırım alır.

TCK Madde 125 – Hakaret

Aile içi aşağılama, küçük düşürme veya kötü söz söyleme eylemleri bu madde kapsamında değerlendirilir ve cezalandırılır.

TCK Madde 106 – Öldürmeye Teşebbüs ve Ağır Yaralama

Şiddetin en ciddi sonuçları olan ağır yaralama ve öldürmeye teşebbüs durumları bu madde ile cezalandırılır. Cezalar, şiddetin etkilerini azaltmak ve mağdurları korumak amacıyla ağırlaştırılmıştır.

Yukarıda verilen bu kanunlar, aile içi şiddetin önlenmesinde ve mağdurların korunmasında temel araçlardır. Mahkemeler, olayın belgelenmesi, mağdurun beyanı ve kolluk raporlarına dayanarak karar verir. Kolluk kuvvetleri ve sosyal hizmet birimleri, bu süreçte mağdurların güvenliğini sağlamak ve psikolojik destek sunmak için iş birliği yapar. Böylece hukuki yaklaşımlar, hem bireysel güvenliği hem de toplumsal düzeni korumayı hedefler.

Bunun dışında toplumsal ve sosyal bağlamda da farkındalık yaratmak için uygulamalar bulunmaktadır. Bu amaca yönelik olarak, şiddeti önlemek ve mağdurları korumak amacıyla çeşitli devlet kurumları ile sivil toplum kuruluşları oluşturulmuştur. Ayrıca farkındalık eğitimleri ve kampanyalarla toplumun bilinçlenmesi hedeflenmektedir.

Sonuç

Aile, toplumun temel yapı taşlarından biri olarak bireylerin hem maddi hem de manevi ihtiyaçlarını karşılar ve toplumsal düzenin korunmasında önemli bir rol oynar. Ancak aile içi şiddet, bu yapının bozulmasına ve bireylerin fiziksel, psikolojik ve sosyal açıdan zarar görmesine yol açar. Kadınlar, çocuklar ve yaşlılar en savunmasız gruplardır fakat şiddetin etkileri her bireyde uzun vadede ruhsal travmalara ve sosyal olumsuzluklara neden olabilir. Bu nedenle aile içi şiddetle mücadelede hem hukuki hem de toplumsal önlemler hayati önem taşır. Hukuk sistemi, cezai yaptırımlar ve koruyucu tedbirlerle mağdurların güvenliğini sağlamayı ve failin cezalandırılmasını amaçlar. Kolluk kuvvetleri, mahkemeler ve sosyal hizmet birimleri ise işbirliği içinde çalışarak mağdurlara geçici barınma, psikolojik destek ve sosyal yardım sağlar. Toplumda farkındalık oluşturmak, şiddeti önleyici eğitimler ve bilinçlendirme kampanyaları ile aile içi şiddetin etkileri azaltılabilir. Kanunların etkin uygulanması, şiddeti caydırıcı ve önleyici bir mekanizma oluşturur. Sonuç olarak, aile içi şiddetle mücadelede toplumsal bilinçlenme, hukuki önlemler ve destek mekanizmaları bir arada yürütülmeli; aile hem koruyucu bir kurum olarak işlevini sürdürmeli hem de bireylerin güvenliği ve hakları güvence altına alınmalıdır. Böylece aile, hem bireysel hem de toplumsal düzeyde güvenli ve sağlıklı bir ortam olmaya devam edebilir.

Kaynakça

<https://kadimhukuk.com.tr/makale/kadina-siddet-sucu-cezasi-aile-icim>

<https://kadem.org.tr/6284-sayili-kanun-nedir>

<https://www.ahddurakhukuk.com/aile-hukuku/aile-ici-siddet-ve-cezasi>

https://www.kararaldim.org/wp-content/uploads/2022/11/6284-2020_turkce_web.pdf

<https://www.lexpera.com.tr/mevzuat/kanunlar/ailenin-korunmasi-ve-kadina-karsi-siddetin-onlenmesine-dair-kanun-6284>

